

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101 – 22 – 03/2013
P/13/113

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/113 – Działania administracji publicznej na rzecz bezdomnych ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Tomasz Wołos, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87904 z 8 listopada 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Towarzystwo Koszalińskie ² , zwane dalej „Towarzystwem”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezesem Towarzystwa jest Adam Sadlyk ³ – dalej „Prezes”.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność Towarzystwa na rzecz bezdomnych w latach 2011 ÷ 2013 (I półrocze).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocenę pozytywną uzasadnia m.in.:

- dysponowanie przez Towarzystwo odpowiednio wyposażonymi pomieszczeniami do realizacji zadań obejmujących schronienie dla osób bezdomnych,
- wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem dotacji na m.in. z Miasta Koszalin i z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,
- rozliczanie ww. dotacji z zachowaniem warunków umów zawartych z donatorami.

III. Opis stanu faktycznego

1. Realizacja działań podejmowanych na rzecz bezdomnych w zakresie wykorzystania środków publicznych.

1.1. Baza lokalowa i realizacja zadań dotyczących schronienia dla osób bezdomnych.

Opis stanu faktycznego

Liczba osób korzystających z noclegów w schronisku i noclegowni prowadzonych przez Towarzystwo wynosiła:

¹w latach 2011 ÷ 2013

²ul. Mieszka I 16, 75 – 129 Koszalin

³od 4 lutego 2008 r.

⁴Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- w 2012 r.– 291⁵, w tym 142 z Miasta Koszalin, z których 128 posiadało skierowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie (MOPS),
- w I półroczu 2013 r. – 241⁶, w tym 135 z Koszalina, z których 131 ze skierowaniami MOPS,
- na dzień kontroli (tj. 13.11.2013 r.) – 95, w tym 48. osób z Miasta Koszalin spośród których 46 posiadało skierowanie MOPS.
- W czasie kontroli w schronisku przebywało 75 osób, z tego 5 od ponad 3 lat; 7 od 2 do 3 lat; 11 od roku do 2 lat; 35 od 3 miesięcy do roku i 17 poniżej 3 miesięcy.
- W 2011 r. ze schronienia w placówce Towarzystwa korzystało 287osób.

Towarzystwo w okresie objętym kontrolą posiadało:

- w 2012 r. – 106 miejsc, z tego: 8 w ogrzewalni, 40 w noclegowni i 58 w schronisku,
- w I półroczu 2013 r. 126 miejsc, z tego odpowiednio: 20, 34 i 72,
- wg stanu na dzień kontroli⁷ 142 miejsca, z tego odpowiednio: 28, 32 i 82.

W Towarzystwie, w latach 2012 ÷ 2013 (I półrocze) nie odnotowano przypadków pobytu osób bezdomnych przysyłanych przez MOPS za których koszty pobytu pokrywałby MOPS.

Od osób posiadających dochody, które trafiły do schroniska z terenu gminy Koszalin bez skierowań MOPS pobierano opłaty zgodnie z regulaminem schroniska i tak:

- w 2012 r.: od jednej osoby pobrano za 5-miesięczny pobyt z wyżywieniem 3,2 tys. zł; 8 osób obciążono odpłatnością w kwocie łącznej 256 zł.
- w I półroczu 2013 r. od 1 osoby pobrano opłatę w kwocie 2.8 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą towarzystwo realizowało następujące umowy z zewnętrznymi donatorami:

- o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej w latach 2010 ÷ 2012 zawartą 3 lutego 2010 r. z Miastem Koszalin wraz z aneksem do niej z 19 stycznia 2012 r. Przedmiotem umowy było „udzielanie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie Miasta Koszalin⁸”. Całkowitą wartość zadania w 2012 r. szacowaną na 500 tys. zł zrealizowano na kwotę 644,9 tys. zł przy wykorzystaniu środków własnymi Towarzystwa i dotacji Miasta w kwocie 296 tys. zł (tj. 45,9%);
- o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Zmniejszenie skali bezdomności na dworcach kolejowych oraz w ich otoczeniu⁹”, zawartą 11 lipca 2012 r. z MPiPS. Całkowity koszt zadania wynosił 227,9 tys. zł, w

⁵w tym 208 OB przebywało w placówkach Towarzystwa. do trzech miesięcy, a 146 powyżej 3 miesięcy. Osoby te uzyskały łącznie 400 świadczeń.

⁶w tym 168osób bezdomnych przebywało w placówkach Towarzystwa do trzech miesięcy, a 73 powyżej 3 miesięcy. Osoby te uzyskały w roku łącznie 287 świadczeń.

⁷tj. na 13 listopada 2013 r.

⁸polegającego na: ° zapewnieniu całodobowego schronienia dla 76 osób bezdomnych (OB.) przebywających na terenie Miasta Koszalin, a w razie potrzeby – większej liczby miejsc noclegowych;° zapewnieniu niezbędnego ubrania, zaplecza sanitarnego kuchennego i pomocy żywnościowej;° udzielaniu OB. pomocy i wsparcia w celu przezwyciężenia sytuacji kryzysowej poprzez m.in.: zapewnienie porad specjalistycznych: psychologicznych i prawnych;° prowadzeniu programów wyjścia z bezdomności oraz aktywizacji społecznej i zawodowej OB.

⁹realizowanego w ramach Programu MPiPS pt. *Program wspierający powrót osób bezdomnych do społeczności*. Termin realizacji umowy ustalono na 1.07 ÷ 31.12.2012 r.

tym 164 tys. zł stanowiła dotacja MPiPS, 38,9 tys. zł środki własne i 6 tys. zł wkład osobowy (wolontariat).

- w I półroczu 2013 r., na zlecenie Miasta Koszalin, umowę z 31 stycznia 2013 r. w sprawie realizacji zadania publicznego pod nazwą „Udzielanie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie Miasta Koszalin w latach 2013 – 2015^{10*}”.

Dotacja na realizację zadania w 2013 r. została określona w kwocie 300 tys. zł płatna w 4 równych transzach – w I miesiącu kwartału – z tym, że warunkiem otrzymania 2 i kolejnej transzy było rozliczenie poprzedniej. Całkowity koszt zadania w 2013 r. skalkulowano w kwocie 439,6 tys. zł. W I połowie roku poniesiono koszty w kwocie 188,2 tys. zł¹¹ które w 79,7% sfinansowano dotacją Miasta Koszalin w wysokości 150 tys. zł.

Z analizy dokumentacji finansowo-księgowej i sprawozdawczości obejmującej wykonanie zadań określonym w ww. umowach wynika, że: ich realizacja była zgodna z ofertami Towarzystwa; wydatki udokumentowano dowodami księgowymi opisanymi zgodnie z zasadami wynikających z ustawy o rachunkowości. Sprawozdania składano w terminach i wg wzorów określonych ww. umowami. Dane w nich zawarte były zgodne z dokumentacją źródłową. Przekazane w ramach umów środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 3 - 10)

Koszt realizacji zadań dotyczących schronienia dla osób bezdomnych:

- w 2012 r. wyniósł 1.035,2 tys. zł¹² i został sfinansowany dotacją Miasta Koszalin w kwocie 296 tys. zł (28,6%); dotacją MPiPS – 164 tys. zł (15,8%); środkami własnymi Towarzystwa – 575,2 tys. zł (55,6%);
- w I półroczu 2013 r. – 482,5 tys. zł, z czego dotacja Miasta Koszalin - 150 tys. zł¹³ (31,1%); dotacja Wojewody Zachodniopomorskiego - 2,9 tys. zł¹⁴ (0,6%); środki własne Towarzystwa - 322,1 tys. zł (66,8%), inne źródła – 7,5 tys. zł (1,5%).

(dowód: akta kontroli str. 11)

Baza lokalowa Towarzystwa (ogrzewalnia, noclegownia, schronisko, stołówka, świetlica, biblioteka, węzły sanitarno-higieniczne) i jej wyposażenie (łóżka, pościel, drobne meble pokojowe) – jak wynika z oględzin¹⁵ zabezpieczała możliwość realizacji zadań określonych w umowach zawartych przez Towarzystwo. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń pozostających do dyspozycji osób bezdomnych nie budził zastrzeżeń. Baza ta była przedmiotem umowy dzierżawy z 2008 r. podpisanej z Miastem Koszalin.

(dowód: akta kontroli str. OGL)

Towarzystwo – zgodnie z umowami z Miastem Koszalin – m.in.: zapewniało 76 miejsc noclegowych (40 w schronisku i 36 w noclegowni) oraz miejsca w ogrzewalni

¹⁰w myśl której Towarzystwo – podobnie jak w roku poprzednim zobowiązało się m.in. do zapewnienia: • schronienia OB przebywającym na terenie Koszalina, w tym dla osób z ostatnim stałym miejscem zameldowania w Koszalinie (46 miejsc w schronisku i 30 tymczasowych miejsc noclegowych i w ogrzewalni wg potrzeb), • w razie potrzeby większej liczby miejsc noclegowych, • niezbędnego ubrania, w tym bielizny odzieży, i obuwia odpowiednich do indywidualnych właściwości osób bezdomnych oraz od pory roku, • zaplecza sanitarnego.

¹¹tj. 52,8% rocznej kwoty kosztu zdania

¹² W 2011 koszt opieki nad OB wyniósł 731,5 tys. zł, i został sfinansowany: dotacją Miasta Koszalin – 288,2 tys. zł tj. 39,4%; dotacją MPiPS – 70,2 tys. zł tj. 9,6%; środkami własnymi – 331,5 tys. zł tj. 45,3% i środkami z innych źródeł – 41,4 tys. zł tj. 5,7%.

¹³tj. 50% kwoty dotacji przyznanej na realizację przedmiotowych zadań w 2013 r.

¹⁴tj. 9,7% kwoty przeznaczonej na realizację zleconego zadania w okresie 11.06 ÷ 31.12.2013 r.

¹⁵Przeprowadzonych w trybie art. 39 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU. z 2012 r., poz. 82) – zwanej dalej ustawą o NIK.

wg potrzeb. Liczba osób korzystających ze schronienia była zgodna z danymi przekazywanymi do Zleceniodawcy w comiesięcznych sprawozdaniach¹⁶.

Osoby przebywające w schronisku miały zapewnioną pomoc i wsparcie w celu przezwyciężenia sytuacji kryzysowych i tak np. w I półroczu 2013 r. porady specjalistyczne udzielane były przez psychologa oraz 2 pedagogów (specjalistów ds. uzależnień). Z ich pomocy w I półroczu 2013 r. skorzystały 234 osoby - w ramach przedsięwzięć nakierowanych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.

W objętym kontrolą okresie, pracownicy Towarzystwa udzielili pomocy m.in.:

- 37 osobom w uzyskaniu pracy,
- 17 osobom w kompletowaniu niezbędnych dokumentów do złożenia wniosku na komisję lekarską celem otrzymania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- 82 osobom w uzyskaniu zasiłku okresowego a 15 zasiłku stałego,
- jednej osobie w uzyskaniu świadczenia alimentacyjnego,
- 188 osobom przy realizacji recept.

W wyniku działań podjętych przez pracowników Towarzystwa udało się wyprowadzić 29 osób na stację, 5 osób przeprowadzić do lokali mieszkalnych przydzielonych im przez Gminę, 19 przenieść do gmin ich ostatniego zameldowania, 14 osób umieścić w Ośrodku Leczenia Uzależnień.

Podopiecznym Towarzystwa wydano: 50.628 posiłków; 104 żelazne porcje oraz 227 posiłków na karnety.

(dowód: akta kontroli str. 11 - 14)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Towarzystwa w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. 2. Kontrole Towarzystwa.

Opis stanu
faktycznego

Miasto Koszalin – działając zgodnie z postanowieniami §11 umowy nr 4/2013, na przełomie sierpnia/września 2013 r. – przeprowadziło kontrolę wydatkowania dotacji na realizację zadania publicznego o którym mowa w ww. umowie nr 4/2013.

Nie wniesiono uwag co do sposobu realizacji umowy, dokonywanych rozliczeń, składania sprawozdań, prowadzenia rachunkowości i opisywania dowodów księgowych.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w dniu 6 grudnia 2011 r. przeprowadziła w ośrodku Towarzystwa kontrolę w zakresie ochrony ppoż. Zaleceń pokontrolnych nie wydano.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie:

- a) w okresie objętym kontrolą przeprowadził w Kole „kontrolę planowaną pod względem przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczno-sanitarne”: nieprawidłowości nie stwierdzono, zaleceń nie wydano;
- b) w listopadzie 2011 r. przeprowadził kontrolę stołówki Towarzystwa stwierdzając, że:
 - stołówka działa zgodnie z decyzją nr 97/2010 PPIS w Koszalinie z 28.01.2010 r.
 - nieprawidłowości nie stwierdzono, zaleceń nie wydano

(dowód: akta kontroli str. 19)

¹⁶Na zakontraktowaną liczbę miejsc dla osób bezdomnych z Miasta Koszalina = 76 – średniodobowe ich wykorzystanie wynosiło: ▪ 45 (tj. 60,5% liczby miejsc zakontraktowanych) w roku 2012 r. i 46 w I półroczu tego roku, ▪ 59 w I półroczu 2013 r.

W odniesieniu do całej bazy noclegowej – średniodobowa liczba osób korzystających z noclegu wynosiła 90 w I półroczu 2012 r. i 107 w I półroczu

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Towarzystwa w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Brak

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Dyrektora Urzędu (kierownika jednostki kontrolowanej), drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia grudnia 2013 roku

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Tomasz Wołos
specjalista k. p.

.....

.....

¹⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 j.t. ze zm.